

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **J. J.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2016, č. j. KUKHK-25018/DS/2016/SR, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 12. 2017, č. j. 30 A 111/2016 - 37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 12. 2017, č. j. 30 A 111/2016 - 37 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2016, č. j. KUKHK-25018/DS/2016/SR (dále jen „napadené rozhodnutí“).

[2] **Napadeným rozhodnutím** žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem ze dne 21. 6. 2016, č. j. ODP/56146-2016/jal, kterým byl žalobce uznán ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých

zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel osobního motorového vozidla Volkswagen nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť řidič tohoto vozidla překročil dne 14. 5. 2015 v 18:20 hodin na pozemní komunikaci v obci Kocbeře, silnice I/37 směr Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „Obec“ a IS 12b – Konec obce“, při řízení uvedeného vozidla nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h, přičemž mu byla automatizovaným technickým prostředkem typu SYDO Traffic Velocity, naměřena rychlost jízdy 67 km/h, po zvážení odchylky měřícího zařízení tedy byla nejnižší skutečná rychlost 64 km/h, čímž porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se tak jednání naplňujícího znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Za tento správní delikt byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč. Žalovaný k otázce provedení ústního jednání citoval příslušnou právní úpravu, přičemž vysvětlil, že k projednání předmětného správního deliktu zákon neukládá provést ústní jednání. Důkazní prostředky byly provedeny mimo ústní jednání, o čemž byl žalobce řádně vyrozuměn. Ostatně judikatura Nejvyššího správního soudu podle žalovaného dospívá k závěru, že nejsou porušena práva účastníka řízení, pokud dojde k založení listiny do správního spisu a účastník řízení má možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu. K námitce žalobce, že řízení nemělo být zahájeno, neboť uvedl řidiče předmětného vozidla, konstatoval, že údajný řidič L. Y. byl předvolán k vysvětlení, avšak písemnost byla vrácena z důvodu, že adresát je na uvedené adrese neznámý. Správní orgán prvního stupně ověřil u Ministerstva vnitra pobytový status této osoby, podle kterého poslední údaj o jeho pobytu se vztahoval k datu 27. 9. 2011, kdy opustil Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí, jeho aktuální místo pobytu není známo. Tato osoba nadto obdržela správní vyhoštění. Rovněž podle informací od Policie nemá tato osoba na území České republiky povolen žádný pobytový status, ani o žádný druh pobytu nebo víza nemá požádáno. Správní orgán prvního stupně nadto uvedl, že tato osoba je mu známa z dalších řízení, v nichž je uváděna týmž zástupcem – společností FLEET Control – za účelem dosáhnout beztrestnosti pro své klienty. Žalovaný proto uzavřel, že správní orgán prvního stupně učinil všechny myslitelné kroky ke zjištění totožnosti řidiče. Rovněž uvedl, že odpovědnost za předmětný správní delikt neprekludovala, neboť řízení bylo zahájeno do 2 let ode dne, kdy se o něm správní orgán dozvěděl.

[3] Proti tomu rozhodnutí podal žalobce žalobu ze dne 29. 9. 2016, v níž namítal, že správní orgány pochybily, jelikož neučinily nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku; neměly spoléhat na jedno neúspěšné doručení. Pokud měl správní orgán o totožnosti řidiče pochybnosti, měl předvolat k vysvětlení samotného žalobce. Postup správních orgánů proto považoval za překvapivý; nově ke své argumentaci dokládal smlouvu o výpůjčce pro jím uváděného řidiče. Jestliže by žalobce uvedl nepravdivý údaj o totožnosti řidiče, mělo s ním být vedeno řízení týkající se toho, že neznal identitu řidiče, který řídil jeho vozidlo. Měl za to, že správní orgány mu dostatečně nedoložily své závěry o jejich znalosti předmětného řidiče z jiných řízení. Zdůraznil, že odpovědnost provozovatele vozidla je subsidiární, tudíž správní orgán se má nejprve snažit postihnout skutečného přestupce. Správní orgány rovněž porušily jeho procesní práva, jelikož neprovedly ústní jednání. I kdyby správní orgán seznal, že není nutné nařídit ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce, o čemž měl být poučen, což se nestalo. V

neposlední řadě žalobce tvrdil, že odpovědnost za předmětný správní delikt je promlčena, jelikož v mezidobí došlo k promlčení samotného přestupku. Namítal rovněž, že prvostupňový výrok je neurčitý, neboť nedostatečně specifikuje místo spáchání protiprávního jednání, jelikož vymezuje úsek o délce přibližně 1,5 km, kde přitom mohla platit jiná úprava maximální rychlosti. Samotnou právní úpravu zakotvující správní odpovědnost provozovatele motorového vozidla nadto označil za protiústavní.

[4] V napadeném rozsudku krajský soud popsal obsah správního spisu a příslušnou právní úpravu zakotvující předmětný správní delikt provozovatele vozidla. Měl za to, že správní orgán prvního stupně žalobci zaslal řádnou výzvu dle zákona o silničním provozu, na což žalobce reagoval sdělením, že vozidlo měl řídit L. Y.; tuto osobu se správní orgán snažil zkontaktovat, avšak neúspěšně, neboť tato osoba je na uvedené adrese neznámá. Soud měl za to, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, zvláště když tato osoba je dalšími provozovateli vozidla v jiných řízení pravidelně označována. Pokud provozovatel k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu splněna. Postup žalobce označil soud jako obstrukční, jehož skutečným důvodem bylo správní řízení protahovat a znesnadňovat. Soud dále s ohledem na závěry judikatury Nejvyššího správního soudu uvedl, že nebylo povinností správního orgánu v dané věci provést ústní jednání, jelikož to nebylo nezbytné pro uplatnění práv žalobce, neboť se jednalo o skutkově jednoduchý případ podložený příslušnými doklady a žalobce se mohl k věci vyjadřovat. Soud rovněž nepřisvědčil námitce žalobce, že mělo dojít k promlčení správního deliktu s ohledem na promlčení vlastního přestupku, neboť novelizace zákona o silničním provozu provedená zákonem č. 230/2014 s účinností od 7. 11. 2014 jasně stanovila, že odpovědnost zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájí řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl delikt spáchán. Odpovědnost za správní delikt v předmětné věci by tak zanikla až dne 14. 5. 2019. Místo spáchání deliktu bylo v projednávané věci dostatečně specifikováno, neboť je vyloučena jeho záměna; s ohledem na okolnosti případu je toto místo dostatečně konkrétní. Soud na závěr uvedl, že předmětnou právní úpravu zakotvující odpovědnost provozovatele vozidla nepovažuje za protiústavní, přičemž odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost. V doplnění, které bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno dne 6. 3. 2018, uvedl, že ji podává z kasačního důvodu dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s“). Trval na argumentaci, že předmětný správní delikt není dostatečně identifikován, jelikož není zřejmé, na jakém místě bylo vozidlo změřeno, tedy na místě, kde platila maximální rychlost 50 km/h. Na věc podle jeho názoru dopadá rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 17/2017. V projednávané věci se jedná o týž případ, neboť silnice I/3 prochází obcí Kocbeře od samého centra až k hranici obce a představuje rovněž delší komunikaci, na níž může platit různá úprava maximálně dovolené rychlosti. Existují přitom pochyby o této úpravě, když toto správní orgány neřešily. Dále trval na argumentaci, že skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla je v rozporu s ústavním pořádkem; za takové situace přitom

měl krajský soud řízení přerušit a vyčkat rozhodnutí Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 15/16, kde se měl touto otázkou zabývat.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána včas, osobou oprávněnou, jež splňuje podmínky obsažené v ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve považuje za nutné vyjádřit k námitce stěžovatele stran údajné protiústavnosti právní úpravy zakotvující správněprávní odpovědnost provozovatelů vozidel za jednání řidičů podle ustanovení § 125f a násl. silničního zákona. Jde o rozhodnutí ve věci, jehož vyčkání se stěžovatel v kasační stížnosti dovolával. V mezidobí byla tato věc Ústavním soudem rozhodnuta a to se závěrem, že Ústavní soud nevyhověl návrhu na zrušení právní úpravy správněprávní odpovědnosti provozovatele vozidla, neboť dospěl k závěru, že je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Nejvyšší správní soud přitom s ohledem na svoji dosavadní judikaturu (např. rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 – 40) setrvává na tom, že do vydání nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16, nebylo povinností správních soudů přerušovat řízení a vyčkávat na rozhodnutí Ústavního soudu, neboť i podle jeho názoru byla předmětná právní úprava v souladu s ústavním pořádkem. Tento názor Nejvyššího správního soudu byl nadto výše citovaným nálezem Ústavního soudu potvrzen.

[10] K námitkám stěžovatele stran nedostatečného vymezení protiprávního jednání, kterého se měl řidič vozidla, jehož provozovatelem je stěžovatel, dopustit, musí Nejvyšší správní soud nejprve odkázat na znění výroku prvostupňového rozhodnutí, kterým byl stěžovatel uznán vinným z předmětného protiprávního jednání. Zde je uvedeno, že *„Řidič uvedeného vozidla … na pozemní komunikaci v obci Kocbeře, silnice I/37 směr Trutnov, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a – „obec“ a IS 12b – „Konec obce“, při řízení uvedeného vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním předpisem…“* K tomu je v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí uvedeno, že správní orgán vycházel z fotodokumentace, která zadokumentovala vjezd a odjezd výše uvedeného vozidla, přičemž délka úseku je 1029,3 m. Z tohoto výroku prvostupňového rozhodnutí, z obsahu jeho odůvodnění a správního spisu vyplývá, že se jednalo o úsekové měření, tj. že bylo zachyceno místo a čas vjezdu a výjezdu vozidla ze sledovaného úseku v rámci obce a na základě toho vypočtena jeho rychlost na tomto úseku. Za takové situace je zjevné, že místem páchání protiprávního jednání byl celý takto vymezený úsek pozemní komunikace v obci Kocbeře, na silnici I/37, ve směru na Trutnov. Správní orgán rovněž uvedl, že v tomto místě platila obecná právní úprava, podle které v daném úseku směl jet řidič vozidla maximálně 50 km/h. Nejvyšší správní soud má za to, že s ohledem na skutečnost,

že se jednalo o úsekové měření v délce přes 1 km, bylo takto provedení vymezení místa spáchání předmětného protiprávního jednání dostačující a nezaměnitelné, a že správní orgán dostatečně vyhodnotil, jaká maximální rychlost v předmětném úseku pozemní komunikace platila.

[11] K poukazu stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 17/2017 – 28, je nutno uvést, že tam uvedené závěry nelze paušalizovat a bez zohlednění dílčích skutkových okolností přenášet do jiných řízení, neboť každý skutek je individuální s rozličnými skutkovými okolnostmi. Nejvyšší správní soud má za to, že na předmětnou věc přímo dopadá závěr z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 9 As 290/2014 – 53, podle kterého *„místo spáchání přestupku bylo specifikováno číslem silnice, názvem blízké obce, čerpací stanice, směrem jízdy a výší povolené rychlosti v úseku. Nejvyšší správní soud shodně jako krajský soud považuje takové vymezení za dostatečné a nevidí důvod, proč by za této situace bylo nutné místo spáchání přestupku vymezit i GPS souřadnicemi. .... V nynější věci městský úřad ve výroku vymezil místo spáchání přestupku číslem silnice a názvem blízké obce Panenský Týnec, bylo tedy zřejmé, že se jednalo o silnici první třídy mimo obec, kde je nejvyšší povolená rychlost 90 km/h, což také bylo ve výroku výslovně uvedeno. ..... Správní orgány dostály i požadavku na vymezení skutku takovým způsobem, aby bylo vyloučeno nebezpečí záměny a tím i opakovaného postihu za týž skutek (čímž by došlo k porušení zásady ne bis in idem) a současně umožněno posouzení, zda nedošlo k prekluzi možnosti postihu za daný skutek. Ve výroku byly totiž kromě místa spáchání přestupku uvedeny i další okolnosti, a to čas (12 hodin 19 minut) a způsob spáchání přestupku, což v souhrnu skutek zcela jednoznačně vymezuje tak, že jej nelze zaměnit s jiným.*“ Obdobné údaje jako v projednávané věci postačovaly k upřesnění místa spáchání protiprávního jednání i v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 – 39, který byl citován krajským soudem v napadeném rozsudku.

[12] Ke stejnému závěru je nutné dospět i v projednávané věci. Správní orgán již ve výroku prvostupňového rozhodnutí uvedl, že předmětného protiprávního jednání se měl řidič vozidla dopustit v úseku, kde platí maximální rychlost 50 km/h, přičemž uvedl i konkrétní čas spáchání tohoto protiprávního jednání. Nepodložená tvrzení stěžovatele uplatněná nadto překvapivě až v soudním řízení o jiné místní úpravě maximální rychlosti těmito závěry nemohou otřást. Byť skutečně měřený úsek byl delší oproti případu posuzovanému Nejvyšším správním soudem ve věci sp. zn. 9 As 291/2015 (v nyní projednávané věci se jednalo o 1029,3 m), nelze jen na základě této skutečnosti dovodit, že v daném místě platila jiná místní úprava maximální rychlosti. A to právě s ohledem na velikost obce, která nemá pojmenovány jednotlivé ulice, a způsob měření, které bylo úsekové a které protínalo celou obec, tudíž se nejednalo o pouhou nezastavěnou část obce, jak bylo argumentováno v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 17/2017, kde by mohla platit jiná místní úprava. Nejednalo se o měření na kraji obce, kde by v případě malého překročení maximálně povolené rychlosti patrně chybělo naplnění materiálního znaku přestupku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45). V posuzované věci rovněž nešlo o měření směrem z centra obce k jejímu okraji (jako tomu bylo ve věci posuzované Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 1 As 17/2017), ale o měření přes území prakticky celé obce.

[13] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji zamítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení; žalovaný, která měla ve věci úspěch, žádné náklady nad rámec běžné správní činnosti nevynaložil, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. července 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu